

Izhaja

vsak četrtek; ako je ta
dan praznik, dan poprej.Dopisi naj se izvolijo fran-
kovati.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje
po 20 vinarjev od garmond-
vrste za vsakokrat.

MIR.

Vsakemu svoje! — Slovenci! Ne udajmo se!

Leto XXI.

V Celovcu, 27. februarja 1902.

Štev. 9.

Slava Leonu!

V četrtek dné 20. svečana je slavnoladajoči papež Leon XIII. nastopil 25. leto, odkar vlada sv. katoliško cerkev. 24 let je minulo, odkar je bil takratni kardinal Joahim Pecci izvoljen za papeža. Bilo je dné 18. febr. l. 1878., ednajst dni po smrti Pija IX. Zbralo se je v „konklave“ 61 kardinalov. Manjkali so samo trije: dva sta bila bolna, in eden ni mogel priti iz daljne Amerike. Pri prvem glasovanju dné 19. febr. je dobil kardinal Joahim Pecci 23 glasov, pri drugem 38; dné 20. febr. so volili iznova, in Pecci je dobil 44 glasov, nad dve tretjini oddanih glasov, ter je bil torej izvoljen za papeža.

Kako je bilo kardinalu Pecciju pri srcu, ko so ga volili za papeža, nam popisuje kardinal Donnet, nadškof bordoški, kateri je sedel v konklavi blizu njega. „Ko je videl Pecci“, pravi Donnet, „da njegovo ime vedno večkrat prihaja iz urne, in da že vsi pravijo, da bo on prihodnji naslednik svetega Petra, sta se mu utrnili dve veliki solzi, roka se mu je začela tresti in pero mu je padlo iz roke na tla. Jaz sem mu pero pobral in ko mu ga podam, rečem: Pogum! Saj se tu ne gre za Vas, ampak za sveto cerkev in za bodočnost sveta. On je molčal in oči povzdignil proti nebu.“

Od prednikov velikega Leona XIII. sta bila poleg sv. Petra samo dva, ki sta dalje nego on vladala sv. cerkev. Papež Pij VI. je vladal 24 let 8 mesecev, papež Pij IX. pa 31 let 7 mesecev. Leon XIII. je najstarejši od vseh živečih kardinalov in škofov. Dnó 2. sušca dovrši papež svoje 92. leto.

Pomenljivi slavnostni dan se je po širnem katoliškem svetu obhajal s posebnim slavljem. Pri slovesnih božjih službah prosili so verniki Boga, da nam še dolgo ohrani Leona. „luč z neba“.

Tudi po naši škofiji so se povsodi obhajale v ta namen božje službe. Prezvizišeni gospod knezoškof pa je kardinalu Rampolli poslal sledečo brzojavko:

„Jožef, škof krški, stolni kapitelj, svētna in redovna duhovščina in verniki krške škofije ob petindvajsetletnici vlade papeža Leona radostno čestitajo, in prostrti k nogam Njega Svetosti prosijo Boga posebnega varstva za najvišjega pastirja.“

Nato je došel iz Rima sledeči odgovor:

„Sveti Oče je rad sprejel Tvoje, stolnega kapiteljna, svētna in redovne duhovščine ter ver-

nikov krške škofije čestitke, in v dokaz svoje blagonaklonjenosti podeli Vam vsem apostolski blagoslov. M. kardinal Rampolla.“

Ne le zvesto udani katoličani, tudi drugoverci morajo pripoznati veliko duševno moč papeštva, morajo občudovati sivolasega starčka na Petrovem stolu, ki na svojem mestu vstraja že toliko let. — In čim bolj nasprotniki kažejo svoje sovraštvo do vsega, kar nosi ime katoliško, čim glasneje kriče: „Proč od Rima!“, tembolj mora biti naše geslo: „Zvesto k Rimu!“

Državni zbor.

V zadnjih sejah se je rešilo več zadev. Omenjamo, da sta poslanca Čare in Černik stavila predlog, naj vlada pride na pomoč kmetom, ki so trpeli škodo vsled neurja sredi januarja meseca.

Rešila se je postava o vojaških novincih. 126.000 vojaških novincev potrebuje naša država vsako leto. Pri tej priložnosti se čujejo vsakovrstne pritožbe, kako neusmiljeno se ravna z vojaki, naj se odpravi dvoboj itd. Hrvatski poslanec Biankini se je bridko pritoževal nad vojaško upravo, ki uporablja prav dobro dalmatinske in primorske vojake na morju, a jih ponemčuje, italijanči in madjarizira. Edino hrvatsko kadetno šolo so prestavili v Budimpešto ter izpodrinili popolnoma iz nje hrvatski jezik. Častniki se udeležujejo laških slavnostij, ki se prirejajo v ta namen, da se poitalijanči hrvatski narod; godba igra laške izdajalske napeve, dalmatinski sinovi morajo služiti po 4 leta in več mesecev itd. Poljski poslanec Gnięwosc je priporočal vladi, naj se ozira na želje, ki so se že tolikokrat izražale v zbornici, naj ne jemlje k vojaškim vajam kmetskih sinov in kmetskih delavcev ter hlapcev ob času, ko se pri žetvi najbolj potrebujejo doma; naj vojaška uprava kupuje naravnost od kmetov žito, od rokodelcev in obrtnikov pa obutev in obleko, da se na tak način vsaj deloma povrne poljedelcem davek, ki ga dajo za vojaške namene. Omenjal je tudi, naj se vjakom dá ob nedeljah priložnost, da zamorejo spolnovati svoje verske dolžnosti; naj se nastavlajo taki vojaški duhovniki, ki so zmožni jezиков vojaštva, naj se poravnava škoda, ki se dela ob vojaških vajah s tem, da se za več dni zabrani delati na polju, ker se s kroglijami strelja itd. Te in enake pritožbe so se v

zbornici že stokrat ponavljale; a deželnoobrambovski minister se izgovarja s tem: tukaj ne morem pomagati jaz; to spada pred vojnega ministra; te pritožbe naj se sprožijo v delegacijah. In žal, da ostane skoraj vse zopet pri starem. — Postava o naboru vojaških novincev se je sprejela v drugem in tretjem branju.

Dalje se je sprejela postava o novih železnicah v Bosni. Po dolgih razpravah se je sprejela. Dobiček bode od novih železnic imela tudi Dalmacija, največjega pa, kakor navadno, Ogrska.

O tržaških nemirih se je v državnih zbornici obširno govorilo dvakrat, dné 15. in 18. februarja. Ministerski predsednik je razložil natanko, kaj se je vse godilo in da je bilo treba zbrati vojaštvo ter vpeljati nagli sod. Njemu nasproti je strastno napadal tržaškega cesarskega namestnika Gočssa socijalni demokrat, žid dr. Ellenbogen. Ta je trdil, da je samo grof Gočss kriv teh nemirov in žrtev, katere so padle, ko so streljali vojaki na razdivjano ljudstvo. Slednjič se je izvolil odsek 37 udov, ki naj celo stvar preiščejo in v osmih dneh zbornici poročajo: je-li vlada prav ravnala ali ne, ko je s silo zadržala tržaški upor.

Dnó 20. februarja se je pričela glavna razprava o proračunu, ki se je vršila mirno in točno. Več o tem še poročamo.

Dopisi.

Otok. (Nov poštni red.) Otočani smo do sedaj po zimí dobivali pošto po ovinku, čez Vetrinj in Hodiše; v Hodišah so listi ostajali čez noč, tako da smo jih dobivali iz Celovca še le tretji dan. A sedaj bo stvar precej boljša. Začeni 1. dné prihodnjega meseca bo vozil poštni voz vsak dan listine in tudi ljudi naravnost iz Otoka v Celovec in nazaj. Dalje je c. kr. poštno ravnateljstvo v Gradcu dné 28. jan. zaukazalo, da mora posebni čoln prevažati našo pošto od 1. dné aprila do slednjega novembra vsak večer čez jezero na železniško postajo v Poreče in nazaj. Vrh tega še ostane za poletni čas dvakratna pošta za liste in časnike po panikih. Dobivali bomo tedaj pošto vsak dan po štirikrat. Bog daj, da bi nam prinašala vselej le vesele novice in naznanila.

Vrba. („Štajerc.“) V gostilni pri M., kjer je svoječasno visel zloglasni „Šerer“, vpeljan po

PODLISTEK.

Gorjančev Blaž.

(Črtica iz življenja ubogega kočarja. — Napisal Doberčan.)

„Z nobenim purgarjem
Pa jaz ne menjam,
O le kajžica na travn'ci stoji.
Okol te kajžice
Cvetijo rožice
Oj kakšno veselje je!“
(Národna.)

Bila je velika noč.

Zorna pomlad je zavladala po deželi. Razkošno je sipala cvetje na zemljo. Vse je oživel. Samozavestno so jele nežne cvetke vzdigati glavice iz zemlje. Modre vijolice so se ponižno skrivale med gostim zelenjem ter razprostirale prijetno vonjavo. Beli zvončki so lahko prikimali razkošnemu veterčku, ki je zavel in rahlo božal ličica milijonom cvetic na širni božji zemlji. Potok je veselo žuborel in skakljal po travnikih, v bistri njegovi vodici pa se je zvedavo, kakor mlada devotka, ogledovalo sinje nebo. Božje solničice pa je obilno razsipalo blesteče žarke po širni naravi, ki je dobila čisto novo lice. — Na drevju je klicala senica drugim pticam svoj „cicifuj, cicifuj“, te pa so ji redno odgovarjale, nekatere smešno, druge resno.

In stari Gorjanc je začul krilatih pevcev petje, odprl je okence svoje zaduble, črne bajte ter zvedavo pogledal v pomlajeno naravo. „Aha, me že kličejo, me že vabijo,“ je ponavljal sam pri sebi. „Mislil sem, da me boste letos zastonj klicale, pa hvala Bogu, menda ne bo zastonj.“ — Rumeno-

kljunast kos se je vsedel na bližnjo vrbo in zapel je zvonko pesem o mladosti. In zatopil se je stari Blaž v davne dni, in misli na rajске dni mladostne so mu izvabile blestečo solzo iz očíj. Mladi solnčni žarki pa so se poigrali s solzo starčevu.

„Ha, ha, ha — osemdeset pomladij sem že doživel, pa nobene se še nisem tako razveselil kakor letošnje, je mirno rekel svoji hčerki Neži. „Bodi Bog zahvaljen, pa me še vendar niso poklicali. Po zimí sem pa res že mislil, da bom moral oditi k veliki vojni, predno pride pomlad in velikanoč. Pa takih sitnežev imajo menda itak dosti, drugače bi me bili že potrdili. No pa potrjen sem prav za prav itak že, samo vročila še nisem prejel. Ej! To bi pa znalo biti. Mogoče ima sv. Peter že davno vročilo na-me naslovljeno v rokah, pa mi ga zategadelj ni poslal, ker nimam še puške v redu. Bo jo treba menda še bolj osnažiti, da se bo lepo svetila. Če mi Bog ljubo zdravje dá, letos bom pa poskusil še enkrat lezti v cerkev. Da bi jo le videl od daleč, bi mi bilo, se mi zdi, veliko lažje pri srcu. Celo leto nisem mogel v cerkev, kako je to žalostno!“ Jok ga je posilil. Nežika pa ga je skušala utešiti.

Zopet je pogledal skozi okence. „Juj, juj, kako ti ptice lepo pojó, pa kako otročad nori! Ej, ko smo bili še mi mladi, smo bili ravno takšni.“ — Veselja je žarelo staremu Blažu lice, ko je gledal vaške otroke, kako so igrali po travniku, letali za pestrimi metulji, trgali rožice in vence spleтали. „Ej mladina, mladina,“ je vzdihnil Gorjanc. „Nežika, daj mi palico, tam na zapečku bo ležala, jeseni sem jo tamkaj pustil, po zimí je pa rabil nisem.“ — Počasno in oprezno je stopal Blaž iz bajte.

Moči mu niso več dopuščale, da bi bil hitreje stopil. Skoraj vsakih deset korakov je postal, imel je preveč sape. Če pa se je količakaj prenagli, začelo mu je hruščati v prsih, kakor bi bil kovač meh gonil. Počasno jo je meril proti veliki cesti, krog njega pa je bilo vse pomlajeno. Nebeško solnce se mu je prijazno smejalo, in nasmehnil se je tudi Blaž.

Ko je prišel do ceste, vsedel se je na rob. Začel je polglasno moliti rožni venec, debele bobike rožnega venca so rožljale neprenehoma. Če pa je šel kdo mimo, vsakega je milo poprosil za milodar bodisi še tako majhen. In kdor je poznal starega Blaža, vsak mu je rad stisnil novec v roko, da ga je le imel pri sebi. Vsak je vedel, da stari Gorjanc ni sam zakrivil svojega uboštva.

* * *

Gorjančev Blaž je imel črno bajto in toliko polja, da je mogel rediti ednega prešiča in dve kozi. Bil je sodar. Ker je bil priden delavec in ni mnogo računal, je imel zmiraj dovolj dela. Kakor je sam pravil, se mu je dobro godilo, dokler da je bil še čil in zdrav. Zaslužil je še zmiraj toliko, da je bilo za sol pa za tobak. Tobak je moral biti pri hiši, če ga ni bilo, se mu je zdelo, da mu manjka pol življenja.

Leta so tekla, Blaž pa se je staral. Akoravno je bil jako štedljiv, si za starost vendar skoraj ni nič prihranil. A kako bi tudi? — Dolgo je vstrajal brez palice. A leta, ki jih je že nosil, upognila so ga, zato pa si je izvolil zvestega tovariša — palico. Lice mu je venelo, roke so se sušile, v prsih pa mu je jelo čudno hruščati. Delati ni mogel več. Če pa je začel, je moral hitro nehati, kajti, če se je količakaj prenagli, ga je vrglo

učitelju, visi zdaj „Štajerc.“ To je nekaj čudnega, da najbolj navdušeni nemčurji in največi liberalci pri nas naročujejo „Štajerca“; in pri tem jih podpirajo učitelji, ki sicer vedno vsemu nasprotujejo, kar le diši po slovenskem! Kmetje, odprite vendar oči in spoznajte, kaj to pomeni!

Škofiče ob vrbskem jezeru. (Naše posojilnice se bojé.) Naša novoustanovljena posojilnica je že registrirana in upamo, da bode v kratkem začela delovati. Kar je nas Slovencev, se je zelo veselimo in komaj čakamo, da se otvori, a našim nemškutarjem pa prav nič ni po volji. Imeli so že parkrat skrivno zborovanje zato, da bi ustanovili svojo nemško (!) posojilnico. Šli bi njim sicer na roke tudi liberalci iz Hodiš, a kaj pomaga, ker jih je tako malo število! Velik krik so zagнали tudi Vrbljani, ko so čuli o naši posojilnici. V Vrbi imajo Nemci svojo „Sparkaso“; bržkone se bojijo za nje obstanek, ker se je ustanovila nova slovenska v Škofičah. Kakor čujemo, bodo celo rekurirali zoper to, da je vlada dovolila našo posojilnico. Če hočejo res iti v Celovec po dolg nos, — prosta jim pot! Pravijo, da ni potrebna; pa ravno nasprotovanje od strani liberalcev in nemškutarjev nam je najboljši dokaz, da je le prepotrebna. Ko smo imeli lansko leto občinske volitve, sta se upala dva moža, vkljub temu, da sta imela iz vrbske hranilnice nekaj posojila, voliti z našo slovensko stranko; zavoljo tega so njima kar na enkrat odpovedali posojila! Naj torej še kdo reče, da naša posojilnica ni potrebna!

Št. Jakob v Rožu. (Letni občni zbor naše mlekarne) je bil na pustno nedeljo popoldne v „Národnem domu“. Klepetavi jeziki in njim podobni nemški časniki so se že dalj časa pečali z našo mlekarjo. Konec je bode, so trobili prvi po celem Koroškem; slabo so gospodarili, ne morejo naprej; po hramih imajo nakopičenega strašne množine pokazenega sira, katerega ne morejo spraviti v denar — tako je trobil med svet nemčursko-liberalni list „Tagespost“. Resnica pa je, da je medli sir ves razprodan; mastnega sira pa, če bo šel tako, kakor do sedaj, ni za spomlad nimamo dovolj. Blago tedaj gre prav dobro; da bi ga le več imeli. Ne tajimo pa in tudi pri občnem zboru tega ni prikrival nihče (ko bi bili vedeli, da je naš „prijatelj“ svoja dolga ušesa nastavljal pred durmi, bi ga bili pač povabili v sobo ter bi ga posadili na prvo mesto; bi vendar le bilo škoda, ko bi ušesa postala predolga ter nazadnje v dolgosti še presegla itak ne predolgo pamet), da je mlekarja v minulemu letu imela precej veliko izgube. Urok je ta, ker smo tudi med popraviljanjem vodovoda in mlekarščinih prostorov sirili in se je v tem času izdelani sir pokvaril in ukončal. Drugi urok je pa ta, da so mnogi udje začeli mleko prodajati na svojo roko in je zadnje štiri mesece prišlo v mlekarjo tako malo mleka, da so bili stroški večji, kakor dobiček. Radi tega bode pa mlekarja za čas, dokler bode tukaj toliko delavcev, opustila sirjenje in bo izdelovala samo surovo maslo ter prodajala sveže mleko. — Kljub vsem neugodnim razmeram je mlekarja tekoma leta od 78 udov dobila mleka 90.437,5 litrov in za-nj izplačala 8139,37 kron. Kjer govoré take številke, tam naj le obmolknejo klepetavi jeziki in jezički — kajti lepše

velike koristi mlekarne pač ni moč dokazati; 8139 kron 37 vin. je menda pač denar, ki ga ni z lahka pobrati na cesti! — Kar je mlekarja letos imela izgube, pokrijejo deleži; nekaj čez 800 kron, ki z deleži niso pokriti, so dodali odborniki. Če ne bode posebne nesreče in če ostane med nami vsaj nekaj edinosti in zastopnosti, bode izguba v enem letu povrnjena. Našim nasprotnikom pa povemo: Šent-Jakobska mlekarja se ni porušila, če tudi ste to tako srčno želeli in že tako težko pričakovali!

Št. Jakob v Rožu. (Kaj je na svetu vse mogoče.) Pod tem naslovom smo v „Mir“-ovi 1. številki t. l. brali, da je kmet Kovar iz Podgrada z vozom zadel ob palico, katero je inženir rabil pri merjenju, tako da je palica padla na tla in se je prelomila na dva konca. Kovarja so tožili; bil je obsojen na povrnitev škode in tožnih stroškov. Za prelomljeno palico je moral plačati 4 krome 50 vin., stroškov pa je bilo 27 kron 2 vin. in vrh tega dva dni zamude, ker je Kovar moral dvakrat v Rožek zato, ker h prvi obravnavi tožitelj ni prišel. — Danes imam poročati pa še nekaj bolj čudnega, ki je prava protipodoba onemu, kar se je prigodilo Kovarju. Ko so leta 1899. in 1900. merili za novo železnico, moralo je pasti mnogo dreves, mnogo trave, tu in tam so celo žito pomandrali. Oškodovani so se oglašali in popraševali: Kdo nam bode pa škodo povrnil? Odgovor glasil se je od vseh stranij enako: le potrpite; vse bodele dobili povrnjeno. A minulo je leto 1900., minulo tudi l. 1901. — o kaki povrnitvi škode pa ni bilo ne duha ne sluha. Le enkrat je prišel nek g. inženir, ki je na eni strani zapisoval škodo; na drugo stran ga niti bilo ni. Ko se je eden višjih gospodov izrazil, kakor je „Mir“ že poročal: „Ach, die Herren, die damals gemessen haben, sind schon längst fort; die Beschädigten hätten sich früher melden sollen;“ se je to kmetu M. Mikula p. d. Gril-u v Podgradu zdelo preveč. Njegov gozd in njegov travnik so precej poškodovani — sedaj naj pa ne dobi nobene škode povrnjene? To vendar ne gre, si je mislil, in je s posredovanjem občine pri c. kr. „tracirungsekspozituri“ v Celovcu zahteval okroglih 260 kron odškodnine. A kaj se zgodi? Res so pregledali škodo in našli, da je posekanih 114 drevesc, da je tudi na travniku nekaj škode — vso škodo vkup pa so cenili na 23, reci: **trindvajset kron!!** Eno palico, katero je poškodoval Kovar, je veljala 4 krome 50 vin.; 114 drevesc, med katerimi so bila tudi večja, kakor bode mo slišali pozneje, in povrh še škoda na travniku, vse to pa je vredno samo 23 kron! A Gril ni miroval. Pritožil se je pri c. kr. okrajnem glavarstvu, ki je pri c. kr. ekspozituri nasvetovalo, naj se z Grilom pobota. Ekspozitura je na to naročila novo cenitev škode. Cenitev je napravil nek gozdar iz Rožeka. Škodo je cenil vkup na 9 kron 36 vin.; v gozdu, pravi, je bilo posekanih 21 ostrvi, ki so po čez merile na deblu 15 cm in so vredne ena 15 krajcarjev, vkup 3 gld. 15 kr. = 6 kron 30 vin., in pa 93 slabih „Zaunstecken“, to je: kolov za plot, katerih je ednega cenil na 2 kr. = 4 vin., vkup 3 krome 92 vin. — tako da je skupne škode našel samo **19 kron 58 vin.** reci **devetnajst kron 58 vinarjev!** Kar je pri tem najlepše, je to, da oni gozdar škode niti videl ni, ampak jo je povzel po tem, kar

je zapisal g. geometer od c. kr. ekspoziture!! Komentar odveč!

Glinje. (Godovanje.) Možje, kateri so si za ljudstvo pridobili velike zasluge, ki žrtvujejo svoje moči v njih dušni in gmotni blagor, zaslužijo na čast in slavo, in to čast jim skaže ljudstvo s tem, da čim lepše proslavlja njih imendan. Zaradi tega smo obhajali tudi mi god našega spoštovanega g. župnika V. Primožič-a in našega vrlega in občečislana g. župana V. Goričnik-a prav slovesno. Komaj se je vlegel mrak, oznanjevalo je mogočno streljanje topičev važni pomen tega večera. Daleč okrog se je čulo glasno grmenje, brze rakete so švigale v zrak, bengalične lučice so živahno žarele in plapolale, da jih je bilo veselje gledati. Ta večer bo ostal vsem dolgo v spominu in je sijajno pokazal, da tudi naše ljudstvo spoštuje možé, ki delujejo za blagostanje svojih podložnih in ki vse svoje moči položijo na altar čiste národne ljubezni. Obema zasluženima gospodoma srčen: na zdar ter na mnogaja leta!

Spodnji Rož. Žalostna resnica je, da segajo v spodnji rožni dolini zlasti delavci preradi po slabih brezvernih časnikih, ki se jim pogostoma celo zastonj vsiljujejo. Ubijajo se pri svojem težavnem delu „od nemila do nedraga“, bojujejo se za svoj vsakdanji živež in s svojim prisluzkom naročujejo „giftne krote“, ki jih le pohujšujejo, vnamajo za nernavnost, nevero in upor in jih ščuvajo zoper Boga in oblasti. Pametnejši bi bilo, da bi si naročevali časopise, ki jih zares poučujejo, ki so polni dobrih in zdravih naukov. Posebno pa bi bilo primerno in koristno, ako bi pristopili zanaprej v prav obilnem številu k družbi sv. Mohorja, kajti ravno spodnji Rožani so hodili v preteklem letu „rakovo pot“. Prav in koristno bi bilo, da bi se našle Mohorjeve knjige v vsaki krščanski hiši, da bi jih posebno čitala mladina namesto raznih „giftnih krot“, ki ji že v nežni mladosti zdvijajo in zastrupijo srce. Bilo je pred nekimi leti v tem oziru v v spodnji rožni dolini vse drugače. Ljudstvo je bilo verno in pobožno, častilo je duhovnike in cerkev, rado poslušalo božjo besedo. Zdad pa se vedno bolj razširja pijančevanje, zapravljanje, nespodobni govori, neotesano obnašanje, a s tem tudi — revščina. Kaj je temu vzrok? Nevera, slabi časopisi in slabe tovaršije. Lahko se vpraša, ali bi ne moglo biti tako, kakor je bilo nekaj? Ali bi se ne dal sedanji popačeni svet preurediti in izboljšati? Ali bi ne bilo mogoče, da bi se ljudstvo čednejše in lepše veselilo? Da bi ne čitalo slabih knjig in nevernih popačenih časopisov? Mislim in vprašam, zakaj bi ne moglo biti? Treba je samo dobre volje in vstrajne delavnosti! *Tihi opazovalec.*

Velikovec. (Naš „Národní dom“.) Dan 22. januarja t. l. je bil preimenter dan za našo slovensko stvar. Na ta dan namreč je naša posojilnica, kakor je „Mir“ že omenil, kupila slavnoznano „Aufmuth“-ovo gostilno od dosedanega posestnika g. Jurija Uranška za 14.500 gld. ob ednem z gostilniško pravico in z vso opravo v vseh pritličnih gostilniških sobah in za tri sobe za tujece v zgornjem nadstropju. Že davno je nameravalo vodstvo naše posojilnice, ker je promet od leta do leta čedalje bolj raste in dosedanja majhna in temna uradnica nikakor več ne zadostuje svojem namenu, za naš veselo napredujoči denarni zavod pridobiti pripravno lastno hišo v mestu. Reči se pa mora, da v celem mestu ni bolj pripravnejše hiše v naše namene, kot je „Aufmuth“-ova gostilna. Ona je najlepša in največja gostilna v Velikovcu. Zakaj v njenem pritličju nahajajo se štiri jako lepe gostilniške sobe, ki so med seboj zvezane in so kakor ustvarjene za prireditve večjih slavnostij: v zgornjem nadstropju nahaja se pa devet sob, večinoma za prenočevanje tujcev pripravnih. Tudi je pri hiši mesnica, prostorno dvorišče in velik hlev za sprejem konj ob tržnih dneh. Lega te gostilne je najugodnejša, nahaja se namreč tik mestne farne cerkve in se razteza med dvema najživahnejšima ulicama. Ta gostilna, imenujmo jo, ker so jo naši nasprotniki precej tako krstili, s ponosom zanaprej svoj „Národní dom“, bo postala zdaj središče našega národno-gospodarskega gibanja za širšo našo okolico. Gostilna se bo dala s 1. aprilom t. l. pripravnemu gostirju v najem, ob enem bo tudi naša posojilnica tja prestavila svojo uradnico. V prvem nadstropju bodo se dve pripravnici sobi priredile v ta namen, edna kot čakalnica za posojilnične stranke, druga pa za uradovanje in odborove seje. Konečno se bo v letošnji jeseni tudi naša gospodarska druga preselila iz svoje hiše v grebinjskem predmestju v naš „Národní dom“, kjer se bodo posebne zakladnice v ta namen preuredile. Tukaj vsaj ne bo več ob tržnih dneh take gnječe, kmetski vozovi bodo lahko dohajali in odhajali, tudi bo mestnim redarjem nadalje prevelika skrb v zabranitev oviranja cestnega prometa prihranjena. Kakšne važnosti je pridobitev ove gostilne za našo stvar, kaže najbolj obnašanje naših nasprotnikov, ki so postali, ko se je glas o tem nakupu po mestu raznesel, kar besni. Celovške „Freie Stimmen“ napadle so nas,

Raznoterosti.

Šolski otroci po mestih. Učitelj v Hamburgu stavlja je svojim učencem prav zanimiva vprašanja, ki so imela „čuden“ vspeh. Od sto in dvajset 10- in 16letnih otrok bilo jih je 49, ki niso nikdar videli orati, 58 jih ni videlo črede ovac, 90 jih ni slišalo slavčka, 89 jih ni videlo vzhajati solnca, 33 nikdar zahajati. Otroci poznajo gledališče in koncerte, razstave in muzeje, kratko „najvišjo“ oliko in omiko, toda temelja vse omike, najbolj priprostitih rečij iz človeškega življenja ne poznajo. Kuharsko razstavo so videli, a vprašajte otroka, kako se peče kruh, in on ne bo vedel. Kako krmijo zverine po zverinjskih, tudi vé, a kako si išče lastavka hrane, mu je neznano. Za 100 in 100 najnavadnejših rečij in pojavov imajo samo besede, o kakem naziranju, o kakem pojmu pa ni duha ne sluha. S—j.

Smešničar.

* **Ne strelja!** V neki gostilnici so sedeli delavci in se pomenkovali o velikem štrajku v Trstu. Pride vojak, prisede in si naroči piva. „Ali bodele streljali na nas, če bode mo tudi mi štrajkali“, ga vpraša eden delavcev. — „O ne, nikdar,“ odgovori vojak. Delavec naroči za dobrega vojaka liter piva. — „Če bo bode mo nemirni in bodo komandirali >ogjenj!«, ali takrat tudi ne bodele streljali?“ „O, nikdar!“ odgovori vojak. — Delavec naroči še pečenko za dobrega vojaka. Potem ga vpraša: „Zakaj pa ne bodele, slišavši povelje, streljali na delavce?“ — „Ker sem namreč pri vojaški godbi,“ odgovori vojak! —ski.

za več dnij na postelj. A žaloval je po delu. Čudno dolgi so se mu zdeli dnevi. Celó svoje življenje je z veseljem delal, a zdaj ni mogel, ni smel. In začel je premišljevat, kako bo v prihodnje. Prošiti? Tega se je sramoval. Ali kje jemati najpotrebnejšo hrano? Čestokrat se je razjokal, če je mislil v prihodnost. „Pa ne bo trajalo dolgo, bo nas pa Bog rešil,“ je govoril večkrat. A božja volja še ni bila, da bi ga bil poklical. Kar je mogla, je storila Nežika za-nj. A kaj boš? Dela je bilo doma dosti. Le redkokrat je mogla iti kam drugam delat. Glad je nagnal Gorjančevega Blaža, da je začel prosjačiti. Hočeš, nočeš — sila kola lomi. In tako je začel posedovati na robu velike ceste, v rokah pa so mu v jednomer rožljale debele mlekove jagode.

Lansko jesen pa je cestni rob pogrešal svojega obiskovalca. Huda bolezen ga je vrgla na postelj, in celo zimo ni vstal. — Pomlad pa ga je zopet oživila. Na velikonoč popoldne je prvokrat zlezal na cestni rob. Veselo so klenkali zvonovi in vabili k večernicam, veličastno so grmeli topiči po gorah okrog, da se je treslo sivo skalovje. Prijetno je razgrevalo Blažu pomladansko solnce otrple ude in razlivalo novo življenjsko moč po celem životu. Vse to je Blaža tako ganilo, da je rekel: „Če bo v nebesih tako lepo in veselo, kakor je danes, potem si nič ne želim boljšega.“

* * *

Večkrat sem zahajal h Gorjančevemu Blažu. Bila sva si dobra prijatelja. In pripovedoval mi je rad svojo žalostno povest, katero sem vam napisal. Ali še zahaja na cestni rob, mi ni znano.

kakor omenjeno, kar že v dveh člankih. Posebno strastno napadajo naše duhovne rodoljube, katere v svoji ljubeznivosti psujejo z „Hetzpaffen“. Ali, naj počenjajo naši nasprotniki, kar jim drago, cela kupna zadeva je že pravomočna postala, vknjižba v zemljiški knjigi se je dne 28. januarja t. l. izvršila, izvanredni občni zbor naše posojilnice dne 12. febr. t. l. pa je z navdušenjem soglasno odobril kupno pogodbo. — Čestitamo tedaj iskreno neumorno delujočemu vodstvu naše posojilnice na tej imenitni pridobitvi; zares bolj primerno bi naša posojilnica ne mogla obhajati desetletnice svojega obstanka, kakor z nakupom te gostilne. Na vas je pa, rodoljubni kmetje, da se zanaprej vsi, posebno ob sredah in nedeljah, oglašate le v našem „Národnem domu“. Svoji k svojim!

Št. Vid v podjurski dolini. (Požar.) Velik strah obšel je tukajšnje prebivalce, ko je na pepelnico začelo bítí plat velikega zvona in nam naznanjali, da nekje gori. In res, v bližnji vasi na Gorcah je gorel hlev in skedenj kmeta Nužaja Marka p. d. Marka. Od vseh strani prihiteli so ljudje pomagat gasiti in le velikemu številu gasilcev in njih neumornemu trudu se moramo zahvaliti, da ni zgorela tudi hiša, ki v sredi vasi stoji in je le kakih deset korakov od hleva oddaljena. V veliki nevarnosti je bila cela vas, posebno ker je začel veter vleči na vse strani. Zasmodila je, kakor je sama obstala, domača služabnica, 13 let (!) stara deklica Ana Kulter, ki je na glasu, da je že popred na štirih krajih zasmodila in nekemu v kraju sto goldinarjev ukradla. Pa še ni bilo zadosti tej ničemurni deklici, da je zažgala skedenj; tretji dan navrh je zopet zanetila ogenj pod posteljo v hiši, da bi zgorela tudi hiša in potem gotovo cela vas. K sreči so ljudje v pravem času dim zapazili in ogenj zadušili. Iz tega otroka zamore enkrat še kaj postati!

Smihel nad Pliberkom. (Malo odgovora.) Da je bil zadnji naš podružnični shod precejšnjega pomena, kaže to, da so „Fr. St.“ o njem poročale še prej, nego naš „Mir“. Ni pa treba vprašati, kako so poročale, ker znano je, da so vsa poročila, katera zneso v oni list neka tukajšnja ku-kavica, „nafarbaná“, če ne naravnost zlagana. Dopisuna na shodu nismo videli. Ne vemo, ali njegova dolga ušesa segajo izpod hriba sv. Katarine tja v Šercerjevo dvorano, ali je poslal, kakor že prej enkrat, „špiclna“, ki mu je moral natveziti na nos, kaj se je na shodu govorilo. Bodi eno ali drugo: če je sam nastavljal ušesa, slišal je slabo; če je poslal „špiclna“, je ta ali gluh, ali pa si je dovolil šalo, ker je dopisnika prav pošteno nalagal! — Na poti je „fortšritlih“ dopisniku zlasti govornik na našem shodu, gospod Rozman, katerega imenuje „znanega slovenskega hujskača“. No, vémo, da surova psovka izpod peresa „pre — olikanega“ dopisnika „Svobodnih Glasov“ gospoda R-a ne more žaliti. Saj po pisavi kakor po govorjenju se spoznajo ljudje! — Da je govornik „zmerjal“ nad učitelji in šolo, — je pa prav drz na laž! Lažij smo od svojih nasprotnikov pač navajeni, a da resnici tako nesramno in predrzno bijejo v obraz, je vendar preveč, — a za gotove ljudi značilno. Gospod R. o šoli in učiteljih niti govoril ni, marveč o potrebi omike, poduka, in kako si to pridobimo, ter o raznih časnikih. Tudi o zahtevi slovenske šole gospod govornik tokrat niti znil ni — in vendar je „resnicoljubni“ nasprotni dopisun vse to — slišal! Kar čveka dopisunček še o nemščini itd. so stare — „flause“, s katerimi more še vjeti kakšno staro babče, nikdar pa človeka, ki ima še količkaj zdravega razuma. Vprašamo pa premodrega kljukca, ki je veliko svoje modrost skidal v „Fr. St.“, še: Zakaj pa niste prišli na shod ter niste tam pred v tolikem številu zbranim ljudstvom stopili govorniku pod zobe in pokazali njegovo „hujskarijo zoper učitelje in šolo?“ Izza grma psovati mimoidoče je lahko, — ali je tudi pogumno in častno, je sevé drugo vprašanje!

Prevalje. (Nova volitev za občinski odbor.) Kako smo volili dne 2. decembra preteklega leta, smo že povedali; izpadla je namreč volitev tako, da se je psu studilo, a to vsled pritiska, sile in krivice nasprotnikov. Poslali smo seveda hitro ugovor, in vlada je razveljavila volitve ter razpisala nove na dan 15. svečana. To vam je bil dan, veliki dan, kjer se je pokazala domača moč, kmetska moč, krščanska slovenska moč. 208 glasov je stopilo na našo pravično stran. V drugem razredu smo zmagali z 38 glasovi proti 7. V tretjem — kjer so nasprotniki zmirom zmagali — smo šteli 163 naših glasov proti 103, katere so z vsemi mogočimi sredstvi privlekli in zbrali nasprotniki. Krasna zmaga! Najboljši odgovor na surovosti in izzivanja pri zadnjih volitvah! Bledi od jeze so se poskrili nasprotniki po svojih kotih, sram jih je bilo, poslušati razglasenje izida volitve. — Dve tretjini sta torej naši. Župana lahko volijo kmetje in naši obrtniki iz svoje srede. Slava in moč dosedanjega tajnika je minula. — Prvi razred so nasprotniki dobili za se z 2 glasovoma večine.

Prevalje. (Živeli zavedni kmetje!) Kaj takšnega pa se še ni zgodilo v našem „mestu“! Kmetje-volilci so prihruli dne 15. februarja kar trumoma k občinski hiši: vse črno jih je bilo. Slava jim! Pokazali so, da so zmirom pripravljene stopiti na volišče, če vidijo, da je v nevarnosti občni blagor. Od osmih zjutraj pa do petih popoldne so stali v mrazu in snegu pred volilno sobo, vneti in navdušeni za svojo stvar, in izdajice ni bilo med njimi! Utis, kakoršnega so napravili na Prevaljčane, je velikanski: nasprotnikom pa so dali dokaz za zmirom, da je v javnih vprašanjih v naši občini gospodar in gospodar le — kmet in domači obrtnik, ne pa — tujec-nemčur, in ne zagrizeno učiteljstvo. Drugi okraji naše ljube domovine pa naj si naše kmete vzamejo za vzgled, kateremu naj zmirom sledijo, če se vršijo važne volitve. Niso nam zastoj položili avstrijski škofje te-le besede na srce: „Zato opominjamo vse, ki imajo volilno pravico, da so strogo in v vesti dolžni v poedine zastope vsikdar voliti može, ki so voljni v krščanskem smislu vplivati na postavodajstvo in na socijalno življenje.“

Prevalje. („Katoliški“ grofi, proč-od-Rimovci, učitelji, liberalni uradniki, — vse proti kmetu!) Nezaslišana predrznost, zvijača, laž in krivica, — vse te in še druge take „lepe“ sestre so se zvezale, da bi si priborile prvi razred pri zadnjih občinskih volitvah. Divja jeza je popadla učitelje in njihove zaveznike, ko so slišali, da so kmetje in naši obrtniki zmagali v tretjem in drugem razredu. Hitro so se zjedini in pogovorili med seboj, ter so se sami med seboj volili za odbornike — „samo g. župnika ne!“ to je bil njihov klic. Če se jim le to posreči, potem je „fortšrit“ rešen! Posrečilo se jim je. Z 2 glasovoma so zmagali, — in sicer na ta-le način: Postavno pooblastilo od naše strani so svojeglavno zavrgli. Pooblastilo pa, ki je nosilo datum: Dunaj, dne 15. februarja 1902. (Kako more priti pooblastilo, iz Dunaja v — 8 urah?) so pa šteli za veljavno! Kaj poreče ljudstvo, ko bo zvedelo, da so ravno učitelji delovali tako drzno zoper občespoštovanega našega g. župnika, to bodo učitelji že še videli. „Katoliške“ grofe Thurne bi pač radi vprašali, zakaj so dali svoja pooblastila v roke „proč-od-Rimovcev!“

Fara pri Prevaljah. (Dobra večerja —?) Nekdo bi bil prav rad imel dobro večerjo. V ta namen si je „hotel“ izbrati edno kokoš na župnijskem dvorišču. Moder sicer, — če je pa ribič, bil bi lahko modrejši. Na trnek nasadil je turščino zrno, nit je bila seveda prekratka, in še ta krog kratkega lesa navita. Modrost torej prekratka! A naš „knof“, ki vedno pazi na kokoši, izvohal je tudi to! Za smrt kokoš ravno še ni bila, kapitelj prisodil ji je še življenje in tako se je vpriču potrebnih pomočnikov izvršila „operacija“, ki je kokoši podaljšala življenje! Upamo, da takih poskusov dotičnik ne bo ponavljal več, naj mu zadošča, da se je enkrat obrisal za večerjo — pod nosom.

Guštanj. (Ogenj.) Nesreča tudi pri nas ne praznuje. Dne 3. svečana zjutraj je gorelo na tukajšnjih fužinah. Goreti je začelo okoli 4. ure. Zgorelo je precej zabojev za železo. Ko so se delavci zbrali, se jim je posrečilo omejiti ogenj, da ni napravil večje škode. Dne 10. svečana zvečer ob 10. uri pa je zopet naznanjal glas zvona, da nekje gori. Gorelo pa je pri Glajmižu v Tolstem Vrhu, dobre četrt ure od trga. Požarna bramba je bila hitro na mestu. Njej pa tudi temu, da je veter vleknel na nasprotno stran, se je zahvaliti, da skedenj in bajta, ki stojita prav blizu hiše, nista pogorela. Pogorela je le hiša. Hišna oprava in tudi obleka je vsa zgorela, ker je niso mogli ven dobiti in je bila hiša večinoma lesena. Ogenj je nastal, ker so se menda saje vnele v dimniku, ki je bil lesen. Posestnik je bil zavarovan.

Od nekod. (Naše šole-ponemčevalnice.) Nek vrli rodoljub je v zadnjih številkah „Mira“ dobro označil namen naših nemških šol po slovenskem Koroškem. Temu se pridružujem tudi jaz. Pri nas, v nekem trgu podjurske doline, je okoli 80% slovenskih otrok, šola pa je čisto nemška. Izmed učiteljev je znal ob času, ko sem jaz hodil v šolo, slovensko le jeden. Ko smo enkrat dobili ob začetku šolskega leta nove knjige, so trije učenci naročili slovenske zgodbe sv. pisma in evangeljske bukve! To pa je gospoda nadučitelja, ki je baje rodod Slovenec, po mišljenju pa Nemeec, tako grizlo, da je kar hitro prišel v sobo III. razreda, da se znosi nad šolarji, ki so se drznili (!) v nemški (!) šoli si naročiti slovenskih verskih knjig. Torej prav kakor v Vrešenu! Učitelj, ki je poučeval v dotičnem razredu, trd Nemeec, pa vendar ni rekel nobene žal besede zavoljo slovenskih knjig. Dotično stvar je izvedel tudi takratni veroučitelj. Ta pa je rekel — pač čudno! — da je njemu vse eno, ali si naročijo otroci nemške ali slovenske verske knjige, in da bode on učil, kakor je želja šolarjev. Iz tega vsakdo lahko razvidi, kako naši učitelji ubijajo ubo-

gim slovenskim otrokom v glavo blaženo nemščino. Res, naše šole so: ponemčevalnice-mučilnice!

Iz Štajerskega. („Štajerc.“) Znan kmet štajerski nam piše: Bil sem v podjurski dolini v D. in v neki gostilni našel „Štajerca“. Iznenadilo me je, kako se je ta smrduh priklatil tja gori. Vprašal sem, ali imajo slovenski časnik. Imamo, seveda imamo, odgovori krčmar s poudarkom in skoči k steni, jaz pa, videč tam „Štajerca“, zavpijem: Stojte! krote, ki tam visi, ne bom čital, če nimate „Mira“. Zdaj sem ga pa zbedel. Kaj bom „Mir“ naročal, godrnja, ko nič ne prinese, „Štajerc“ pa prinese. Nisem vprašal, kaj nosi ovi smrduh po Koroškem, menda isto kar tukaj. Zvečer se je sešlo nekaj „Štajerčeve“ intelligence; po slovensko so čitali, po nemško si „Štajerca“ tolmačili in farje kleli. Lep list to, ki se dá po njem dvakrat misliti in govoriti, pa tolikokrat kleti.

Novičar.

Na Koroškem.

Odlikovanje. Milostl. g. knezoškof je imenoval za častne kn.-šk. konzistorijalne svetovalce preč. gg.: dr. Al. Cigoj-a, profesorja bogoslovja itd. v Celovcu; Jan. Wieser-ja, dekana v Velikovu; Jan. Lampersberger-ja, dekana v Starem Trgu. — Za kn.-šk. duhovne svetovalce so imenovani č. gg.: Š. Čemer, župnik v Št. Rupertu ob Celovcu; Jurij Traven, župnik v Obirskem; Seb. Bachmaier, župnik v Rojah; Štef. Krainer, župnik v Lesu; Jul. Rupnig, župnik pri Št. Martinu ob Beljaku; Iv. Držanič, dekan v Šmohoru; Andrej Einspieler, župnik v Slov. Plajbergu; o. Em. Hribernik, gimnazijski vodja v Št. Pavlu; J. Pirker, župnik v Paternijonu.

Duhovske zadeve. Razpisana je do dne 1. aprila mestna župnija Sovodnje. — Dekanijo Sovodnje oskrbuje č. g. Jos. Jandl, župnik v Liserregu; župnijo Sovodnje pa tamošnji kaplan č. g. H. Klimsch. — Prestavljeni so gg. kaplani: A. Oberluggauer iz Št. Lenarta v Motnico; Ed. Klimsch iz Motnice v Milštata; R. Oizinger iz Milštata v Št. Lenart. — Provizor g. J. Gerstl je prestavljen iz Kaninga v Lölling. — Župnijo Borle bo oskrboval č. g. A. Šturm, župnik na Brdi. — Č. g. Karol Hraba, provizor v Št. Štefanu, je postal kanonik velikovski in župnik v Šent-Štefanu. — Za dekana v Šmohoru je imenovan č. g. Iv. Držanič.

Osebné novice. V stalni pokoj stopi g. A. Kovačič, nadučitelj v Št. Jakobu v Rožu. Mesto nadučitelja tam je razpisano do dne 1. marca. — Zdravnik g. dr. V. Hussa v Velikovu je dobil častno kolajno za 40 letno zvesto službovanje.

Tri četrt litra ruma v želodecu 14-letnega dečka. Nekako prvaštvo med žganjarji bode zavzel 14-letni H. Stotz v Celovcu, ako bo z leti rastla njegova ljubezen do pijače. Ko so nedavno v Celovcu prodajali blago iz konkurza trgovca Hermana, umešal se je med licitante tudi 14-letni Stotz in podjetno se je ponudil za prenašanje blaga. S posebno slastjo je prestavljal steklenice. Nakrat je omagal. Padel je in ni se zavedel. Skrivoma je popil mnogo ruma in se tako z žganjem zastrupil. Prepeljali so ga v bolnišnico, kjer so mu iz želodca „izpumpali“ tri četrt litra ruma. Sedaj je 14-letni Stotz zopet pri zavesti, samo „maček“ ga še ni zapustil.

Drobiž. Za zidanje ceste k Velikemu Zvonarju dá vlada 60.000 kron. — Razpisano je učiteljsko mesto v Guštanju do dne 15. marca. — Pobegnil je dne 19. t. m. iz tukajšnje vojašnice vojak 17. pešpolka Jan. Hoputar.

Po slovenskih deželah.

Nove knjige, povesti, so izšle v zalogi ljubljanskega knjigotržca J. Giontinja, in sicer: „Mirko Poštenjakovič“ 40 vin., s pošto 45 vin.; May: „Eri“ 40 vin., s pošto 45 vin.; Dominikus: „Národné pripovedke, 48 vin., s pošto 53 vin.; Cooper-Bumppo, zvezek II. III., IV., V., zvezek po 48 vin.; s pošto 53 vin. Knjige so prav primerne za društvene knjižnice in za prosto ljudstvo, kakor tudi za mladino. Vsako knjigo krasi podoba. Želeti je, da bi g. Giontini nadaljeval to zbirko, v kateri je izšlo že mnogo lepih povestij. — Stoletna prak-tika dvajsetega stoletja je izšla v Ljubljani. Spisal jo je dr. Pečjak. Ima podobo v barvah in jako zanimivo, poučno in koristno vsebino. Stane v „Prodajalnici katol. tiskovnega društva (H. Ničman)“ v Ljubljani, mehko vezana 1 krono 30 vin., v pol-platnu 1 krono 80 vin., v polusnji 2 kroni. Po pošti 20 vin. več. — Naš rojak g. J. Okič, urednik lista „Kneipp-Blätter“ v Wörishofenu je izdal krasno delo, potovalni roman „Der zehnte Bruder“ (Deseti brat), katerega je po lastnih doživljajih sam spisal. Prvi del, ki se bavi z zanimivimi dogodki na Balkanu, obsega 300 strani. Nikomur ne bode žal, kdor si to res vseskozi krasno knjigo, polno zanimivih dogodkov, naroči.

Samomor 15letnega dečka. V Škorlji blizu Trsta se je ustrelil iz puške v srce 15 letni deček Marijan Katalan radi tega, ker ga je oče pošteno oštel, ker je deček nekaj dni zanemarjal šolo. Nevarno ranjenega dečka so hitro prenesli v tržaško bolnišnico, kjer je kmalu umrl. — Tudi znamenje časa!

Drobne novice. Velik tabor bo meseca marca v Žalecu. Govorilo se bo na njem o zadevi celjske gimnazije. — Veliko povodenj so imeli v Planini na Kranjskem. Ljudje so se morali voziti po čolnih.

Križem sveta.

Zlata poroka v cesarski hiši. Dne 21. febr. je praznoval nadvojvoda Rainer zlato poroko s svojo soprogo nadvojvodinjo Marijo. Bila je to prva zlata poroka, odkar obstoji naša cesarska hiša in vršila se je ob navzočnosti cesarja v avguštinski cerkvi na Dunaju. O tej priliki se je vršila dne 20. t. m. tudi v cerkvi sv. Pavla na Dunaju slovesna sveta maša, katere so se udeležili mnogi člani cesarske rodbine ter razni dostojanstveniki. Po maši je sprejel nadvojvoda deputacijo dunajskega mesta, dunajske šolske mladine ter meščanstva. Cesar je prišel nadvojvodi osebno čestitat in mu je izročil svojo sliko. Visoka zlatoporočenca sta vsprejela razne deputacije, ki so jima prišle čestitat, mej drugimi odposlanstvo c. kr. domobranstva, sestojčega iz 56 členov. Nadvojvoda je bil namreč čez 30 let vrhovni poveljnik domobranstva. Poleg tega sta sprejela zlatoporočenca mnogo sto čestitk od visokih sorodnikov in tujezemskih vladarskih hiš. Raznim društvom, zavodom itd. sta razdelila zlatoporočenca bogate darove.

Naša mala loterija. Po izkazu finančnega ministra je dala mala loterija od l. 1897. do 1900. čistih 51.079.544 kron, razun tega je jemala država 15% iz dobitkov, potemtakem je dobila zopet 10 milijonov 171.880 kron. V tem času je bilo stavljeno v loterije 124.190.240 kron, tako da skoro polovico dobi država kot dobiček — zares lepa kupčija; tako da je vsak avstrijski prebivalec plačal povprečno 3 krome davka državi. Dobitkov se je izplačalo 66.366.796 kron, t. j. izmed vseh stavk je dobilo 23,4%. Stavi se navadno na leto okoli 30-4 milijona kron. Leta 1900. je stavljal poprečno vsak avstrijski prebivalec 1-20 kron.

Vojska v južni Afriki. Gledé končnega izida te vojske menijo prijatelji Burov, da ostane zmaga na burski strani. Njihovo moč cenijo še na 30.000 mož. Da bi se udali, o tem noče nikdo slišati ničesar, in če bi se vojska nadaljevala še desetletja, je ne končajo prej, dokler jim ni priznana neodvisnost. — Dne 12. febr. so napadli Buri oddelek angleške konjice, broječ 150 mož blizu Kliprivera. Krepko so se branili in odbijali napade, končno pa so omagali. Ubitih je bilo 12, ranjenih pa 48 oseb. 25 burskih voditeljev so Angleži za vselej pregnali iz Južne Afrike. O najnovejšem lovu na Deweta se poroča, da je bil Kitchener prepričan, da ga ujame. Porabil je za ta lov 20.000 mož ter šel sam za njimi, da bi bil navzoč pri sijajni zmagi. Dewet je ostal do zadnjega v svoji pasti, končno pa je nenadoma na vseh straneh nakrat prodrl skozi angleške čete ter ušel. Kitchener trdi, da so imeli Buri pri tem 348 mrtvih; tega pa ne verjame živa duša.

Ustaje. Na Španskem je ustaja bruhnila na mnogih krajih na dan in prišlo je do pravih bojev med vojaki in ljudstvom. Posebno nemirno je v Barceloni, kjer vlada popolna revolucija. Ustaši so s streljali na vojake. Vzrok ustaji so stavkujoči delavci, ki so napadali tudi vlake. V Barceloni je bilo ustreljenih 140 oseb. Po več okrajih so razglasili obsedno stanje. Tudi v Kijevu na Ruskem je prišlo do velikih izgredov, katere so povzročili dijaki. Vojaki so streljali v množico. Visoke šole so zaprli.

Tržne cene.

V Celovcu, dne 20. februarja 1902.

Ime blaga	na birne		na hektolitre		Prignalo se je
	K	v	K	v	
pšenca . . .	11	20	14	—	— bik
rž	9	31	11	64	— pitana vola
ječmen . . .	8	50	10	62	205 vprežnih volov
oves	5	87	7	33	27 junce
turšica . . .	7	24	9	5	71 krav
pšeno	14	—	17	50	5 telic
fižol	—	—	—	—	40 pitanih svinj
krompir . . .	2	40	3	90	7 prascev
leča	—	—	—	—	
ajda	7	20	9	—	

Pitani voli so po — K do — K, vprežni voli po 192 K do 275 K, krave po 162 K do 180 K.
Sladko seno je meterski cent po 6 K 30 v do 6 K 60 v, kisló seno po 5 K 10 v do 6 K 20 v, slama po 4 K 20 v do 4 K 80 v.

Promet je bil srednje dober.

Velikovec, dne 19. febr. Prignali so: 335 volov, 55 krav, 7 telic. Cena za pitano živino 60 do 64 kron, za vprežno živino 54 do 58 kron za meterski cent žive vage. 54 ovac, 26 zaklanih svinj. Promet je bil dober.

Sejmovi meseca marca. Dne 3. Št. Vid; 5. Beljak; 10. Pliberk; 12. Labod; 13. Št. Pavel; 17. Šmohor, Borovlje, Grebinj; 18. Svinec, 20. Spodnji Dravograd; 21. Bitinje; 27. Št. Pavel.

Dražbe.

(Kratice: vl. št. = vlozna številka; d. ob. = davčna občina.)

Velikovec. Dne 8. marca ob 9. uri, p. d. Drajarjeva kmetija, vl. št. 12, in p. d. Šimonova kmetija, vl. št. 9., d. ob. Važenberg. Cena prve 8309 kron, druge 10.604 kroge; najnižja ponudba za prvo 5539 kron, za drugo 7069 kron.

— Dne 8. marca ob 10. uri hiša v Velikovecu, Grebinjsko predmestje št. 17., vl. št. 140. Cena 19.075 kron, najnižja ponudba 13.501 krono.

Vabila.

I. koroško tamburaško društvo »Bisernica« v Celovcu ima svoj izvanredni občni zbor v nedeljo dne 2. marca v dvorani gostilne g. Ogrisa (Schleppe-Bierhalle). Na dnevnem redu je: Dopolnilna volitev odbora, in sicer: predsednika, podpredsednika in jednega odbornika. Ob enem se slavi odhodnica dosedanega predsednika, s katero je združena prosta zabava. Začetek zborovanja ob 1/2 8. uri zvečer. Opozarjamo vse člane društva na to-le: Ako bi se od 1/2 8. do 8. ure ne sešlo določeno število članov, se vrši zborovanje točno ob 1/2 9. uri brez ozira na število navzočih udov. K temu zborovanju so povabljeni vsi člani društva ter od članov vpeljani gostje.

Odbor. Prihodnjo nedeljo, t. j. dne 2. marca, se bode po popoldanski božji službi pri Kristofu v Škoficah otvorila novo ustanovljena posojilnica za Škofiče, Logavas, Št. Ilj in Otok. Spored bode: Govor o posojilnicah in vpi-sovanje udov. K obilni udeležbi vabi prijazno

posojilnični odbor.

Hranilnica in posojilnica v Zilski Bistrici bode imela svoj letni občni zbor v nedeljo dne 2. marca 1902 ob 2. uri popoldne pri Nežmanu v Zilski Bistrici s sledečim dnevnim redom: 1. Potrjenje letnega računa. 2. Razdelitev čistega dobička. 3. Izvolitev načelnstva, računskega pregledovalca in njenega namestnika. 4. Razni nasveti. Vse zadržnike prijazno vabi

načelnistvo.

Hranilnica in posojilnica za Št. Štefan na Zili bo imela svoj letni občni zbor na tretjo postno nedeljo, t. j. dne 2. marca 1902, ob 3. uri popoldne pri Pečku v Smolčicah po sledečem dnevnem redu. 1. Poročilo o delovanju posojilnice za leto 1901. 2. Sklep o čistem dobičku. 3. Volitev novega odbora. 4. Razni nasveti. Vse zadržnike k udeležbi prijazno vabi

odbor.

Hranilnica in posojilnica v Glinjah ima svoj letni občni zbor dne 9. marca 1902. ob 4. uri popoldne, v gostilni L. Zablachana na Trati po sledečem dnevnem redu: 1. Poročilo o delovanju posojilnice l. 1901. 2. Sklep o čistem dobičku. 3. Volitev novega odbora. 4. Razni nasveti. K obilni udeležbi vabi

načelnistvo.

Listnica uredništva.

Gosp. R. R. Vaš dopis smo precej okrajšali iz tehtnih razlogov, katere Vam prilično pojasnimo ustmeno. Pozdravljeni!

G. Ferd. G. v G. Za poslano hvala! Prosimo, oglašajte se redno in poročajte razne novice kolikor mogoče hitro. Pozdrav!

V Žabnice. Prihodnjic!

Loterijske številke od 22. februarja 1902.

Linc 56 18 79 50 22

Trst 68 39 30 7 55

NAZNANILA.

Službo organista in cerkovnika

v Šmartinu ob Celovcu se takoj oddá.

Dohodki: Prosto stanovanje z malim zelenjakom, letna plača 188 kron, postranski zaslužek okoli 90 do 100 kron; lahko si zasluži tudi na pokopališču okoli 120 kron. Prosilci naj prošnje s spričevali pošljejo župnijskemu uradu v Št. Rupertu pri Celovcu. Pošta Celovec.

Podpisano županstvo naznanja, da bode imela

občina Lesce na Kranjskem

razen dosedanjih dveh semnjev še

dva nova semnja

in sicer bode prvi

dne 24. februarja (na dan sv. Matije)

in drugi

dne 29. septembra (na dan sv. Mihela).

Županstvo Lesce, dne 30. januarja 1902.

Cebele in voščino kupuje

in sprejema ponudbe

M. Ambrožič

v Mojstrani na Gorenjskem (Oberkrain).

Istotam pa prodaja umetno satovje iz čistega čebelnega voska. — Kupi tudi ptiča, bodisi katerekoli vrste, ki je izučen v lepem petju. Kdor čez tacega razpolaga, je naprosen pod gorenjim naslovom se oglasiti.

Prodá se Mohorjeva kmetija

v Čergovičah pri Šmihelu nad Pliberkom, ki obsega 45 birnov posetve, 20 oralov (johov) lesnine itd. in leži v lepi ravnini blizu farne cerkve. Pisma (z retour-marko) naj se pošiljajo pod: „Kmetija 6“ na upravništvo „Mira“.

Tiskarna družbe sv. Mohorja

se uljudno priporoča za natiskovanje vizitnic, pisemnih zavitkov itd. po najnižjih cenah.

Učenca sprejme

Jakob Pissiak,

čevljarski mojster v Celovcu, kolodvorske ulice (Bahnhofstrasse) št. 35.

Tvornica za stolpne ure

A. Schmitz-a v Ptuj

izdeluje stolpne ure za cerkve, šole, grade itd., kakor tudi električne ure v najboljše sestavi in po najnižjih cenah. — Poprave in preuredbe starejših ur se najceneje računajo. — Ceniki se pošiljajo zastoj; če treba, se prostor osebno ogleda.

Služba občinskega tajnika

se oddá v Libučah. Plača na mesec 50 kron. Prednost ima prosilec, ki je zmožen uradovati v slovenskem in nemškem jeziku. Prošnje naj se pošljejo do 15. marca t. l. občinskemu uradu v Libučah, pošta Pliberk.

